

Sygn. akt VII U 2123/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2016 roku w Lublinie

sprawy A. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 6 sierpnia 2014 roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 2123/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 06 sierpnia 2014 roku znak Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił A. K. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu podano, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych (decyzja – akta emerytalne).

W odwołaniu od tej decyzji A. K. (1) nie zgodził się ze stanowiskiem ZUS wnosząc o przyznanie prawa do emerytury. Wskazał, że do okresów pracy w warunkach szczególnych powinny być zaliczone okresy od 22.02.1974r. do 24.04.1974r., od 31.01.1975r. do 19.03.1975r. i od 04.01.1976r. do 23.03.1976r., kiedy ubezpieczony chorował i istotnie nie świadczył pracy na rzecz pracodawcy. Dodatkowo podniósł, że ZUS pominął, iż wnioskodawca po ukończeniu szkoły zawodowej uczestniczył wielokrotnie w kilkutygodniowych obozach pracy – leśnych, budowlanych organizowanych przez (...) w C. oraz w Niemczech. Zdaniem skarżącego okresy te powinny być wliczone do ogólnego stażu ubezpieczeniowego. (k. 2-6 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Wskazano, że wnioskodawca udowodnił ponad 17 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych jednakże nie wykazał na dzień 01.01.1999r. 25 letniego okresu ubezpieczenia. (k. 14-15 as).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

A. K. (1) urodzony (...) w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę.

Na podstawie przedłożonych wraz z wnioskiem oraz zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych dokumentów organ rentowy ustalił na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 24 lat, 6 miesięcy i 25 dni, w tym 24 lata, 2 miesiące i 24 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 1 dzień okresów nieskładkowych.

Wnioskodawcy uwzględniono do ogólnego stażu wszystkie wskazane w aktach kapitałowych jak i emerytalnych i udokumentowane okresy ubezpieczeniowe.

I tak zaliczono:

- okres służby wojskowej od 27.10.1973r. do 21.02.1974r. w oparciu o zapisy w książeczce wojskowej; (k. 3-4ak)
- zatrudnienie w (...) Zakładach (...) od 25.04.1974r. do 30.01.1975r. (k. 5ak)
- zatrudnienie w (...) od 20.03.1975r. do 03.01.1976r. (k. 6ak)
- zatrudnienie w Zespole (...) w C. od 23.03.1976r. do 31.10.1984r. z wyłączeniem urlopu bezpłatnego oraz uwzględniając w tym okresie okres zatrudnienia w (...) W. (k. 7-10ak)
- nadal kontynuowane zatrudnienie w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w C. od 02.11.1984r. do 31.12.1998r. (k.11-13ak, 911ae) , karta przebiegu zatrudnienia ae)

Opisane wyżej okresy zatrudnienia wnioskodawca wskazał w 2002 roku w aktach kapitałowych, ubiegając się o ustalenie wysokości kapitału początkowego. Udokumentował je przedłożonymi świadectwami pracy i książeczką wojskową. Jako pierwszy okres ubezpieczeniowy wskazał okres służby wojskowej. Okresy przerw pomiędzy zakończeniem zatrudnienia i podjęciem nowego określił jako przerwy w zatrudnieniu. Ani przy wniosku o ustalenie kapitału początkowego ani przy wniosku o emeryturę nie sygnalizował aby jeszcze w innych okresach świadczył pracę. Jedynie do wniosku o emeryturę dołączył kartę informacyjną leczenia szpitalnego, z której wynikało, że od 05.02.1974r. przebywał na obserwacji psychiatrycznej oraz orzeczenie Garnizonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej z 08.02.1974r. rozpoznającej neurastenię. (k. 12-13ae)

Rozpoznając wniosek o emeryturę ZUS ustalił, że wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz ukończył 60 lat. Zakład uznał staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 17 lat, 2 miesięcy i 10 dni w (...) w C. w oparciu o przedłożone świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych (k. 8ae). Nie uwzględniono do okresów pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Zespole Młynów w (...) sp. z o.o. od 15.04.1979r. do 31.07.1980r. i od 01.12.1982r. do 31.01.1984r. ze względu na sprzeczność danych zawartych w przedstawionych dokumentach. świadectwach. Mianowicie w świadectwie pracy stanowisko wnioskodawcy określono jako „ślusarz-konserwator” a w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych „spawacz”.

Dopiero w odwołaniu wnioskodawca wskazał, że jego zdaniem powinny być uwzględnione jako dodatkowe okresy ubezpieczenia związane z faktycznym nie świadczeniem pracy pomiędzy zwolnieniem ze służby wojskowej a podjęciem zatrudnienia w (...) od 22.02.1974r. do 24.04.1974r., pomiędzy ustaniem zatrudnienia w tej firmie a podjęciem pracy w (...) od 31.01.1975r. do 19.03.1975r. i od 04.01.1976r. do 23.03.1976r. – tj. okresu pomiędzy ustaniem zatrudnienia w (...) a podjęciem pracy w (...) w C.. Twierdził, że w tym czasie chorował mając rozpoznane zaburzenia psychiczne i nie świadczył pracy na rzecz swojego pracodawcy gdyż odbywał w tym czasie terapię. Na dowód choroby wskazał przedłożoną kartę informacyjną z wojska oraz orzeczenie komisji wojskowej. Twierdził, że każdorazowa nieobecność w pracy nie przekraczała 3 miesięcy a zatem powinna być zachowana ciągłość pracy.

Ponadto podniósł, że należy do stażu ubezpieczeniowego zaliczyć mu okresy pracy świadczone w ramach Ochotniczych Hufców Pracy. Twierdził, że po ukończeniu 16 roku życia wielokrotnie wyjeżdżał do pracy organizowanej przez (...) w C., był na obozach leśnych wykonując prace przy wyrębie i sadzeniu lasów, obozach budowlanych wykonując prace na budowach na terenie całej Polski. Nie wskazał konkretnych okresów ani miejsc gdzie praca ta była wykonywana ani nie żadnych dowodów pisemnych na to, że były zawarte umowy o pracę i okresy te związane były z podleganiem

ubezpieceniom społecznym. Wniósł o przesłuchanie zawnioskowanych świadków. Jednocześnie podniósł, że także w okresie zatrudnienia w(...) w C. wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako spawacz na co przedłożył do odwołania dodatkową dokumentację (k. 10-14as)

Na rozprawie w dniu 15.12.2014r. wnioskodawca sprecyzował, że na obozach (...) był po ukończeniu 16 roku życia. Uzupełnił, że poza pracą na terenie Polski wyjeżdżał również do dawnego NRD. Praca była świadczona w wakacje, pierwszy obóz miał miejsce 1970r. Wnioskodawca twierdził, że w 1970r. był dwa razy w lipcu na obozie leśnym w S., Tak samo było w 1971r. Każdy turnus obozu trwał po 3 tygodnie. Pracował także na obozie w B. od 01.07.1972r. do 21.07.1972r. przez 3 tygodnie oraz w 1972 roku na obozie budowlanym koło N.. Z kolei w lipcu 1973 roku był na obozie w NRD. Na okoliczność uczestnictwa w tych obozach wnioskodawca nie przedstawił żadnego dowodu pisemnego, w oparciu o który można byłoby ustalić czas i miejsce obozu albo charakter podjętego zatrudnienia. Zdaniem wnioskodawcy jedynym dowodem są zeznania wskazanych przez niego świadków, także uczestników obozów. (wyjaśnienia k22v-23as)

W piśmie procesowym z dnia 23.12.2014r. wnioskodawca oprócz pierwotnych świadków wskazał dodatkowego świadka S. S. i dołączył kopie kwestionariusza zawierającego okresy składkowe tego świadka oraz dokumenty, z których wynikało, że S. S. był komendantem Wojewódzkim (...). (k. 24-30as)

W toku postępowania sądowego Sąd wrócił się L. Wojewódzkiej K. (...) o podanie informacji czy jest w posiadaniu jakichkolwiek informacji dotyczących uczestników obozów wakacyjnych (...) w C. w spornych latach a w szczególności czy są jakieś informacje, że wnioskodawca był uczestnikiem obozów w S., B., N. lub w NRD w podanych przez niego latach. (k. 32-34as)

W odpowiedzi (...) pismem z dnia 2.02.2015r. podała, że w zasobach archiwalnych nie odnaleziono żadnej informacji na temat pracy A. K. (1) na obozach pracy dla młodzieży organizowanych w okresie wakacyjnym. (pismo k. 38as)

W między czasie do Sądy wpłynęło pismo zatytułowane: „zeznania świadka” podpisane przez S. S., który oświadczał w nim, że wnioskodawca był zatrudniony i wykonywał pracę w ramach hufców pracy, organizowanych przez (...) w C.: w leśnictwie S. w okresie lipiec sierpień 1971r. dwa miesięczne turnusy i w budownictwie N. S. lipiec-sierpień 1972 rok, dwa miesięczne turnusy, oraz w (...) Zakładach (...) w C. w okresie pięciu miesięcy: czerwiec-październik 1973r. w charakterze komendanta hufca dochodzącego dla młodocianych. W oświadczeniu bardzo dokładnie wskazano rodzaj i wymiar pracy, przysługujące świadczenia, czas pracy, przysługujące wynagrodzenie. Oświadczający twierdził, że są dobrze znane wszystkie okoliczności z uwagi na fakt, że w sporym okresie pracował w Zarządzie Powiatowym (...) w C. a następnie jako komendant powiatowy i zastępca komendanta wojewódzkiego (...) znał wnioskodawcę. Poza tym był organizatorem wakacyjnych hufców. Ostatecznie niemal na końcu „zeznania” dodał, że dzięki uczestnictwu w jednym z hufców zagranicznych w NRD w lipcu 1973r. wnioskodawca A. K. (1) poznał siostrę składającego „zeznanie” S. S. i kilka lat później się z nią ożenił. (k. 39-40as)

W piśmie z dnia 15.04.2015r. (...) dodatkowo poinformowano, że nie posiada żadnej dokumentacji, z której by wynikało, że Powiatowa K. (...) w C. organizowała Hufce Pracy w leśnictwie w miejscowości S. w okresie lipiec sierpień 1971 oraz N. S. w województwie (...), w okresie lipiec sierpień 1972r. oraz (...) Zakładach (...) w okresie od czerwca do października 1973r. Informacji w tym zakresie nie posiada również żadna jednostka (...) w C.. Ponadto podano, że uczestnicy wakacyjnych obozów pracy organizowanych przez (...) nigdy nie byli zatrudniani przez (...) na podstawie umowy o pracę, z tego względu w stosunku do dokumentacji dotyczących organizacji takich hufców nie ma obowiązku jej przechowywania. Dodano, że również najstarsi zatrudnieni przez K. pracownicy, którzy we wskazanych okresach pracowali w (...), nie posiadają żadnej wiedzy w przedmiotowej sprawie. (pismo z (...) k. 45as)

Sąd przesłuchał S. S., który twierdził, że był związany z ruchem młodzieżowym. Pracował etatowo w Zarządzie Powiatowym (...) C. a następnie jako Komendant Powiatowy (...) w C. i organizował wakacyjne obozy pracy dla młodzieży. Jego praca w tym zakresie polegała na tym, że kontaktował się z przedsiębiorstwami, które potrzebowały młodocianych do prac sezonowych. Po uzyskaniu zapotrzebowania na młodzież do pracy w czasie wakacji kierował ofertę do szkół C. i okolic dokonując kojarzenia pracodawców z młodocianymi. Z opisu świadka

wynikało, że kompletowano grupę młodocianych, wśród której funkcję komendanta pełnił z reguły nauczyciel. Grupa jechała do miejsca wykonywania pracy i tam z pracodawcą podpisywała umowę o pracę sezonową i stosowna dokumentacja zostawała w przedsiębiorstwie. Żadnej dokumentacji pracowniczej nie było w (...), poza dokumentacją z której wynikało gdzie i jaki obóz zorganizowano, w jakich terminach, osobowy skład grupy, dane dotyczące osoby komendanta. W ocenie świadka nie było obowiązku archiwizacji tej dokumentacji. Obozy były dwu albo trzytygodniowe, młodzież korzystała z ubezpieczenia szkolnego, nie miał wiedzy jak było z ubezpieczeniem społecznym dotyczącym wykonywanego zatrudnienia.

Według świadka wnioskodawca była na obozie w (...) S. w 1971r. na turnusie, który odbywał się z reguły od 25 czerwca 1971r. do około 25 lipca, w 1972 roku na obozie związanym z pracą w Przedsiębiorstwie (...) w S. też na I turnusie w lipcu oraz w sierpniu 1972 roku na obozie w NRD. Poza tym wnioskodawca był jeszcze na obozie S. na II turnusie, chyba w sierpniu 1971r. od 01 do 25 sierpnia 1971.

Świadek poznał wnioskodawcę w okolicznościach gdy zgłosił się do biura komendy (...) i z tak zwanego wolnego naboru wyraził chęć pracy praktycznie przez kolejne 3 lata wakacji z rzędu.

Świadek podał, że jego działalność zakończyła się w maju 1973r., gdy awansował na zastępcę Komendanta Wojewódzkiego (...). W związku z tym, że musiał odejść do L. zaprotegował wnioskodawcę na stanowisko Komendanta Dochodzącego Instruktora Zawodu przy (...) Zakładach (...) w C., które już obecnie nie istnieją. Przyznał, że Komenda Powiatowa (...) nie zawarła z wnioskodawcą umowy o pracę. Nie posiadał żadnych dokumentów związanych z pracą wnioskodawcy. (zeznania S. S. k. 110-112as)

W nawiązaniu do zeznań świadka Sąd podjął czynności aby ustalić czy istnieją wskazane zakłady pracy, w których wskazywano, że sezonowo pracę wykonywał wnioskodawca, czy jest zachowana jakaś dokumentacja archiwalna, potwierdzająca fakt zatrudnienia, czy (...) potwierdza fakt świadczenia pracy wnioskodawcy jako Komendanta Hufca Dochodzącego w C.. W tym celu zwrócił się do szeregu podmiotów. (k. 113-114as)

Nadleśnictwo K. w piśmie z dnia 10.07.2015r. podało, że nie posiada żadnej dokumentacji potwierdzającej organizowanie na terenie Nadleśnictwa w 1971 roku letnich obozów (...). (k.120as) Także sam wnioskodawca, który podjął działania we własnym zakresie nie odnalazł żadnych dokumentów potwierdzających jego pracę w leśnictwie s tym okresie. (k.123as)

L. Wojewódzka K. (...) w piśmie z dnia 15.07.2015r. ponownie poinformowała, że nie odnaleziono w zasobach archiwalnych (...) żadnej informacji na temat pracy A. K. (1) na organizowanych przez (...) obozach pracy dla młodzieży w okresach wakacyjnych, w tym również o ile taki był organizowany w (...) Zakładach (...). (...) na ten temat nie posiadają również pracownicy K., w tym zatrudnieni w C..

Poinformowano, że wakacyjne hufce pracy były organizowane zarówno przez (...) jak i zakłady pracy. Z informacji pracowników, bo żadnej dokumentacji komenda nie posiada, wynika, że o ile organizatorem było (...) to najczęściej komendantem hufca był pracownik komendy i obowiązki te pełnił w ramach obowiązującego go zakresu czynności, albo będąc na urlopie wypoczynkowym na podstawie umowy zlecenia. O ile obowiązki te pełniła osoba z zewnątrz to nie była zatrudniana przez (...) ale przez zakład pracy, w którym młodzież świadczyła pracę. Tak czy inaczej komenda nie posiada żadnych dokumentów dotyczących A. K. (1) w jakiegokolwiek formie. (k.126as)

Także z Komendy Głównej OHP w W. nadesłano informację, że w archiwum zakładowym (...) nie ma dokumentów wskazanych w piśmie kierowanym z Sądu a koniecznych do ustalenia prawa do emerytury A. K. (1). (k.128as)

Sąd ustalił, że Przedsiębiorstwo(...) w N. już nie istnieje a w dokumentacji archiwalnej przekazanej przez to Przedsiębiorstwo do Archiwum (...) w G. W. nie ma danych dotyczących A. K. (1). (k. 144as)

Sąd przesłuchał pozostałych świadków wskazanych przez wnioskodawcę. B. K. twierdziła, że była razem z wnioskodawcą na obozie (...) w S. w lipcu i sierpniu 1971 roku, pracując w szkółce. Twierdziła, że komendantem był

wówczas S. S., brat jej koleżanki, żony wnioskodawcy. Jej zdaniem wnioskodawca w S. był przez dwa miesiące. Ponadto świadek była na obozie w lipcu 1973r. w Niemczech i w tym czasie był tam też wnioskodawca. Pracowali w różnych miejscach a jedynie razem jechali do Niemiec. Nie posiadała żadnego dowodu pisemnego na uczestnictwo w obozach. Nie dokumentowała tych okresów pracy ubiegając się o świadczenia emerytalne. (zeznania świadka k. 159v-160as) Ogólne w treści zeznania złożył świadek A. K. (2) podając, że w latach 1970-1975 uczestniczył w wakacyjnych hufcach pracy.

Ostatecznie wnioskodawca w końcowych zeznaniach podał, że pracował na obozie w S. w 1970r. przez miesiąc w sierpniu ale dokładnie nie pamięta, w 1971r. w S. na obozie leśnym w lipcu-sierpniu, w N. w lipcu-sierpniu 1972r, na obozie w Niemczech w lipcu 1973r., na który to obóz uzyskał urlop bezpłatny w okresie zatrudnienia związanego z pełnieniem funkcji Komendanta Hufca Dochodzącego od czerwca 1973 do października 1973r. kiedy był instruktorem, majstrem uczącym młodzież w (...) Zakładach (...). (k. 161as)

Odwołanie A. K. (1) jako niezasadne podlega oddaleniu.

Przede wszystkim Sąd wskazuje, że w toku postępowania dowodowego nie koncentrowano się na ustalaniu czy wnioskodawca dodatkowo wykonywał pracę w warunkach szczególnych w(...) C. w okresie zakwestionowanym przez ZUS. Wprawdzie wnioskodawca podniósł tą okoliczność w odwołaniu i dołączył dodatkowe dowody na zaliczenie tego okresu do pracy w warunkach szczególnych ale Sąd uznał, że ten okres zatrudnienia nie ma znaczenia dla uprawnień wnioskodawcy do emerytury we wcześniejszym wieku. Uprawnienie do emerytury związanej z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych jest realizowane w przypadku udowodnienia co najmniej 15 lat wykonywania takiej pracy. Organ emerytalny uwzględnił wnioskodawcy wykonywanie pracy w takich warunkach w rozmiarze ponad 17 lat i 2 miesiące. Zatem dodatkowe lata pracy w warunkach szczególnych w tym wypadku nie mają znaczenia do uzyskania prawa do świadczenia. Nie wpływają też na wysokość ewentualnej emerytury i stąd Sąd zaniechał dalszych ustaleń w tym zakresie. Postępowanie dowodowe skoncentrowało się na podstawowej przesłance a mianowicie na ustaleniu czy wnioskodawca posiada dodatkowe okresy ubezpieczenia skutkujące przyjęciem, że na dzień 31.12.1998r. legitymowałby się 25 letnim ogólnym stażem ubezpieczeniowym.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wnioskodawca przed organem emerytalnym udowodnił 24 lata, 6 miesięcy i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Udokumentował je posiadanymi świadectwami pracy, zaświadczeniami z zakładów pracy oraz książeczką wojskową. Tylko te uwzględnione okresy wskazał w kwestionariuszach opisując przebieg swojego zatrudnienia. Dopiero po wydaniu przez ZUS decyzji odmawiającej prawa do emerytury wnioskodawca zarzucił ZUS, że bezpodstawnie pominął okresy świadczenia pracy w ramach wakacyjnych hufców pracy (...). Tak sformułowany zarzut w stosunku do organu emerytalnego jest całkowicie bezpodstawny. Trudno bowiem twierdzić, że organ bezpodstawnie pominął takie okresy ubezpieczenia o jakich wnioskodawca składając wniosek w ogóle nie wspomniął. Co więcej nawet w odwołaniu wnioskodawca nie skonkretyzował tych okresów ogólnie określając je jako okresy pracy w obozach pracy organizowanych przez (...). Dopiero w toku postępowania sądowego w miarę toczącej się sprawy wnioskodawca poszerzał czas trwania obozów, wskazując nowe miejsca ich organizacji, w końcu dochodząc do tego, iż wskazał, że przez okres 5 miesięcy, obejmujących czerwiec-październik 1973r. był komendantem Hufca Dochodzącego (...), przy czym jeszcze w lipcu 1973r. był uczestnikiem obozu pracy w Niemczech. Zaznaczyć należy, że wnioskodawca nie posiadał żadnego pisemnego dowodu na wykonywanie pracy w ramach (...), na podstawie którego można byłoby chociażby określić miejsce wykonywania zatrudnienia, zakład pracy na rzecz którego była świadczona praca oraz

choćby w przybliżeniu czas trwania pracy. Opierał się jedynie na własnych twierdzeniach i zeznaniach świadków, z których żaden także nie posiadał żadnego pisemnego dowodu na czas i miejsce wykonywania własnej pracy w ramach (...) jak i pracy wnioskodawcy.

Zważyć należy, że przyjęcie dodatkowych okresów ubezpieczenia możliwe jest jedynie w przypadku przekonywujących dowodów, z których będzie wynikało, że dany, dokładnie określony okres związany jest z okresem składkowym lub nieskładkowym u konkretnego pracodawcy. Wynika to z treści art. 5 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stanowiącego, że przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

Okresami składkowymi w zakresie związanym ze sprawą według art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy są okresy ubezpieczenia a według ust. 2 pkt 3 za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. wymienione okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne: m.in. zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.;

Stosownie do art. 7 ustawy emerytalnej okresami nieskładkowymi są m.in. okresy:

1) pobierania:

- a) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy,
- b) zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego lub opiekuńczego,
- c) świadczenia rehabilitacyjnego,
- d) świadczeń wymienionych w lit. b i c po ustaniu obowiązku ubezpieczenia;

2) pobierania renty chorobowej po ustaniu zatrudnienia w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie lub po ustaniu obowiązku ubezpieczenia społecznego z innego tytułu;

W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że do okresów uwzględnianych przy ustalaniu prawa do emerytury nie podlegają zaliczeniu okresy niewykonywania przez wnioskodawcę pracy po zakończeniu służby wojskowej, przed podjęciem zatrudnienia w (...), jak również okresy pomiędzy ustaniem stosunku pracy w (...) a podjęciem zatrudnienia w (...) i po zakończeniu tego zatrudnienia a okresem podjęcia zatrudnienia w (...)czyli w okresach od 22.02.1974r. do 24.04.1974r., od 31.01.1975r. do 19.03.1975r. i od 04.01.1976r. Wnioskodawca twierdził, że nie świadczył pracy na rzecz swojego pracodawcy ze względu na rozpoznaną w wojsku chorobę. Nie negując choroby wnioskodawcy brak podstaw do uznania okresów pomiędzy ustaniem zatrudnienia u poprzedniego pracodawcy a podjęciem u nowego jako okresów czy to składkowych czy jako nieskładkowych. Żadne przepisy nie przewidują zachowania ciągłości zatrudnienia gdy przerwy pomiędzy kolejnymi okresami zatrudnienia u różnych pracodawców nie przekraczają 3 miesięcy. Brak dowodów na to, że w okresach przerw w zatrudnieniu wnioskodawca był uprawniony do wynagrodzenia z tytułu niezdolności do pracy lub zasiłku chorobowego aby okresy te potraktować jako okresy nieskładkowe. Jak wynika ze świadectw po prostu po zakończeniu służby wojskowej wnioskodawca w stosownym czasie nawiązał stosunek pracy z (...), po czym po rozwiązaniu umowy podjął zatrudnienie w nowym zakładzie (...) gdzie wypowiedział umowę ze skutkiem na 03.01.1976r. a nowe zatrudnienie podjął dopiero 23.03.1976r.

Co zaś dotyczy wskazywanych okresów składkowych związanych z pracą w trakcie wakacyjnych obozów pracy organizowanych przez (...) czy okresu pracy Komendanta Hufca Dochodzącego i pracy jako instruktora w (...) Zakładach (...) w okresie czerwiec- październik 1973 Sąd uznał, że brak dowodów i podstaw prawnych do ich

uwzględnienia. Przede wszystkim zdaniem Sądu wątpliwe jest wykonywanie zatrudnienia w charakterze instruktora. W czerwcu 1973 roku wnioskodawca miał 19 lat, ukończył szkołę zawodową, nie miał żadnego doświadczenia pracowniczego i kwalifikacji, które uprawniały by go do zatrudnienia w takim charakterze. Twierdzenia świadka S. S., że rekomendował go na stanowisko komendanta są bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy bo dalej świadek przyznał, że z wnioskodawcą (...) nie zawarło umowy o pracę. Nie ma też żadnych dowodów, że wnioskodawca miał taką umowę z (...) Zakładami (...).

W odniesieniu do okresów związanych z uczestnictwem młodzieży w wakacyjnych obozach pracy (...) to przede wszystkim stwierdzić należy, że w sprawie brak jednoznacznych dowodów w jakich okresach w ogóle wnioskodawca uczestniczył w obozach pracy. Poza tym, że nie udało się ustalić z jakimi zakładami pracy związana była ewentualnie wykonywana praca. Ze strony K. (...) nie potwierdzono żadnego okresu ani miejsca. (...) nie posiadało żadnej informacji, że w okresach wskazanych przez wnioskodawcę takie obozy miały miejsce. Nie zachowała się choćby szczątkowa dokumentacja potwierdzająca twierdzenia wnioskodawcy. (...) nie posiadało żadnej dokumentacji, która poświadczałaby o wykonywaniu zatrudnienia przez A. K. (1) w jakiegokolwiek formie.

Przypomnieć należy, że wnioskodawca w 1971 roku kiedy twierdził, że w wakacje pracował w ramach obozu organizowanego przez (...) miał 17 lat, w 1972 i 1973 roku był już osobą pełnoletnią. Jeśli chodzi o uregulowania prawne obowiązujące wówczas co do (...) i świadczenia pracy przez młodocianych to w 1971 roku uchwała nr 55 Rady Ministrów z dnia 1 marca 1966 r. w sprawie dalszego rozwoju i działalności ochotniczych hufców pracy Związku (...). (M.P. z dnia 25 marca 1966 r.) Z § 3 uchwały wynikało, że zadaniem (...) było:

- 1) wychowywanie uczestników (...) przez pracę i (...),
- 2) zapewnienie uczestnikom (...) zatrudnienia i możliwości kształcenia w szkołach zawodowych lub zdobywania kwalifikacji zawodowych przez organizowanie innych form szkolenia zawodowego oraz ochrony pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi,
- 3) przygotowanie uczestników (...) do obrony kraju przez szkolenie wojskowe i podnoszenie sprawności fizycznej.

Według § 7 ust. 1 uchwały dla uczniów szkół należało organizować odrębne, szkolne (...). Szczegółową organizację szkolnych (...) określa Zarządy Główne (...) i (...) w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Umowy w przedmiocie zatrudnienia uczestników (...) mogą być zawierane z tymi zakładami pracy, które zagwarantują odpowiednie szkolenie uczestników (...). (§ 8 ust. 1) przy czym stosownie do ust. 2 - przepis ust. 1 nie ma zastosowania w razie zatrudniania uczestników (...), określonych w § 7.

Warunki pracy, bytowe oraz zasady szkolenia uczestników (...) określają dwie umowy:

- 1) umowa zawarta przez Komendę Główną (...) z zakładem pracy,
- 2) umowa zawarta przez uczestników (...) z zakładem pracy (umowa o naukę zawodu, przyuczenie do określonej pracy, odbycie wstępnego stażu pracy lub umowa o pracę). (§ 9. 1).

Zatrudnianie młodocianych uczestników (...) mogło nastąpić tylko z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 r. Nr 32, poz. 160), przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz innych przepisów właściwych dla tej kategorii pracowników. (ust.3) Tymczasem z przepisów tej ustawy wynikało, że młodocianymi były osoby, które ukończyły 14 lat a nie przekroczyły 18 lat. Młodociani mogli być zatrudniani przez zakłady pracy tylko w celu:

- 1) nauki zawodu,
- 2) przyuczenia do określonej pracy,

3) odbycia wstępnego stażu pracy.

Poza przypadkami określonymi w ust. 1 zakłady pracy mogą zatrudniać młodocianych przy lekkich pracach sezonowych i dorywczych, których rodzaje i czas trwania określi w drodze rozporządzenia Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych.

W dniu 24 lipca 1974r. weszła w życie Uchwała Rady Ministrów nr 185 (M.P.1972.36.199) z dnia 30 czerwca 1972 r. w sprawie ochotniczych hufców pracy Związku (...).(M.P. z dnia 24 lipca 1972 r.)

Z § 2 wynikało, że zadaniem (...) było m.in. :

- pkt 3) zapewnienie uczestnikom (...) możliwości zdobywania kwalifikacji zawodowych przez organizowanie form szkolenia zawodowego w ramach hufców oraz w szkołach zawodowych i pkt 4) zapewnienie uczestnikom wakacyjnych (...) możliwości odbywania praktyk szkolnych i studenckich, a absolwentom szkół zawodowych - wstępnego stażu pracy;

Szczegółowe zasady zatrudniania i szkolenia zawodowego, warunki pracy oraz czas trwania zatrudnienia w poszczególnych rodzajach (...) określał Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Wychowania i innymi zainteresowanymi ministrami, z Zarządami Głównymi (...) i (...), Komendą Główną OHP oraz Centralną Radą Związków Zawodowych. Młodocianym przyuczonym do pracy w (...) i uczestnikom dwuletnich stacjonarnych hufców szkolnych należy wypłacać wynagrodzenie z funduszu płac uczniów, a wszystkim innym uczestnikom (...) z osobowego funduszu płac zakładu pracy. Szczegółowe zasady wynagradzania ustali Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych. (§ 11 ust. 1 i 2).

Warunki pracy, warunki bytowe oraz zasady szkolenia uczestników (...) w poszczególnych rodzajach hufców określały:

1) umowa zawarta przez Komendę Główną (...) z zakładem pracy;

2) umowa indywidualna zawarta przez uczestników (...) z zakładem pracy (umowa o pracę i o przygotowanie do zawodu). (§ 11 ust. 3).

Materiał dowodowy zebrany w sprawie pozwala na stwierdzenie, że nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca nie był uczestnikiem ochotniczych hufców pracy w zdobycia kwalifikacji zawodowych. Jak twierdził był uczestnikiem wakacyjnych (...), które dawały możliwość odbywania praktyk szkolnych a absolwentom szkół zawodowych wstępnego stażu pracy. Bezwzględnie jednak wymagane było zawarcie dwóch umów: pomiędzy zakładem pracy a K. (...) oraz indywidualnej umowy pomiędzy uczestnikiem (...) a zakładem pracy.

Ani Komenda Główna OHP ani Wojewódzka K. (...) ani Powiatowa K. (...) w C. nie potwierdziły, aby miały umowy na utworzenie wakacyjnych obozów pracy w okresach i miejscach wskazanych przez wnioskodawcę a tym bardziej nie potwierdziły jego uczestnictwa. Nie tylko nie było umów z zakładami pracy ale jakiegokolwiek informacji, że takie obozy były. Z drugiej strony nie potwierdziły też zatrudnienia wskazane przez wnioskodawcę zakłady pracy ani też nie uzyskano z archiwum potwierdzenia, że praca w ramach obozu pracy była wykonywana przez wnioskodawcę. Także wnioskodawca poza własnymi zeznaniami i zeznaniami świadków nie przedstawił żadnej umowy na wykonywanie zatrudnienia ani chociażby szczątkowych dowodów pisemnych związanych z uczestnictwem w obozach. Takimi dowodami nie są dołączone do akt wydruki z Internetu na temat historii i rozwoju (...) ani obowiązujące wówczas akty prawne, których treść jest Sądowi znana.

Istota sporu sprowadzała się do udowodnienia, iż rzeczywiście w konkretnych okresach w konkretnych zakładach pracy zatrudnienie wnioskodawcy wykonywane było w formie i na zasadach obowiązujących w tamtym czasie.

Sąd uznał zeznania wnioskodawcy i zeznania świadków za niewystarczające do rozstrzygnięcia i nie pozwalające w sposób wiarygodny ustalić zakładów pracy i okresów, w których wnioskodawca pracował w wakacje w ramach (...). Przede wszystkim zeznania wszystkich świadków były sprzeczne co czasu kiedy trwały obozy. Każdy inaczej wskazywał

okres, w jakim wnioskodawca miał uczestniczyć w (...). Żaden ze świadków nie miał też udokumentowanego okresu uczestnictwa w organizowanych hufcach pracy, o których zeznawał w sprawie. Nikt nie miał okresów związanych z hufcami pracy zaliczonych do uprawnień związanych ze świadczeniami rentowo-emerytalnymi. W tym także S. S., który niewątpliwie pełnił funkcję Komendanta (...). Jednakże jego szczegółowe zeznania na temat pracy wnioskodawcy w spornym okresie nie są wiarygodne z tego względu, że świadek jest powiązany rodzinnie z wnioskodawcą, który jest mężem siostry świadka i niewątpliwie jest zainteresowany korzystnym rozstrzygnięciem sprawy. Przyznawał też, że chce pomóc wnioskodawcy. Wątpliwości Sądu wynikają również z faktu, że praca w ramach obozów (...) najpierw lakonicznie i bardzo ogólnie pojawiła się w treści odwołania po negatywnej decyzji ZUS. Dopiero w miarę upływu czasu i trwania sprawy sądowej przekazywane były do Sądu coraz to nowe okoliczności dotyczące obozów. Jednakże wobec braku jakichkolwiek dowodów pisemnych wzmiankowane zatrudnienie nie może być uznane.

Zdaniem Sądu mając na uwadze brak potwierdzenia, że wnioskodawca w konkretnych zakładach wykonywał zatrudnienie uniemożliwia ustalenie żądanych okresów jako składkowe. W ocenie Sądu wnioskodawca nie udowodnił precyzyjnie, że w określonych okresach wykonywał zatrudnienie pracownicze tak jako młodociany jak i osoba dorosła. Nie udowodnił, że nabył dodatkowe okresy ubezpieczenia uwzględniane przy ustalaniu uprawnień do emerytury. Nie udowodnił, że legitymuje się 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym a zatem nie spełnił przesłanki określonej w art. 184 ustawy emerytalnej.

Z tych względów Sąd odwołanie oddalił na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. i orzekł jak w sentencji.